

PIK BALONENI 1883.

"СВОБОДА"
"LIBERTY"

Виходить три рази на тиждень
вівторок, четвер і суботу,
назва
"УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ"

83 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.

Всі листи, пошти-ордера і інші гроші, внаслідок
наш на адресу "СВОБОДА".

СВОБОДА

ESTABLISHED 1893.

"СВОБОДА"
"LIBERTY"

the Ukrainian Newsweek
published three times a week
Tuesday, Thursday and Saturday,
by Ukrainian National Association
at 83 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.

The best advertising medium.
Rates furnished on application.

Урядовий орган Українського Народного Союзу

"СВОБОДА"

Official organ of Ukrainian National Association.

PIK XXIV. ДЖЕРСИ СІТІ, Н. Дж., четвер 18-го мая 1916. Ч. 60. VOL. XXIV. JERSEY CITY, N. J., Thursday, May 18, 1916. No. 60.

ВЕЛИКА ПОБІДА АВСТРІЙЦІВ НАД ІТАЛІЙЦЯМИ.

Австріяці полонили 3.000 Італійців і здобули 7 гармат і 13 маш. крісів.

Бунт серед полонених Австріяців в Канаді. - 5 убитих і 13 ранених.

Злучені Держави внесли протест до Англії з причини забирая почти.

ВІЙНА З ІТАЛІЄЮ:

АВСТРІЙЦІ ПОЛОНИЛИ 3.000 ІТАЛІЙЦІВ ТА ЗДОБУЛИ 7 ГАРМАТ І 13 МАШИНОВИХ КРІСІВ.

БЕРЛІН, 16. мая. — Урядові вісті, які наслідки з головної австрійської кватери, доносять про великий наступ австрійсько-угорських військ на південно-західному фронті. Австрійські війська почали наступ на гранції Тироло. Їм удалося в трих місяцях переломити боєву лінію Італійців. Поверх 2.500 Італійців взято в полон. Також здобуто цим 7 гармат і 11 машинних крісів.

Рівночасно відарили австрійсько-угорські війська на становища Італійців вздовж ріки Ізонцо. Тут наступ приніс значні успіхи. Австрійці полонили понад 400 Італійців і здобули 2 машинних крісів.

Урядовий звіт австрійського генерального штабу звучить:

«На воєнних терені в південній Тироло австрійсько-угорські війська по довший бомбардуванню при допомозі танків гармат перевели наступ на становища Італійців. В тій битві полонено 65 Італійських офіцерів, між ними один полковник, понад 2.500 новобранців, та здобуто 11 машинних крісів і 7 гармат. Крім того зістрілено один Італійський літак.»

«Діяльність артилерії розширилася сп на цілу боєву лінію. В деяких місцях була вона хвилями навіть дуже сильна.»

«Над рікою Ізонцо на горах Добердо пришло також до завязих боїв. Австрійські війська здобули в кількох місцях передні рови Італійців. Притім полонили вони 5 Італійських офіцерів і 150 новобранців, які належали до різних п'яток полків змінити. Також здобули один машинний кріс.»

«Італійські становища, які австрійські війська вчора здобули, осталися на надальше в руках Австрійців. Італійці робили вправді зусилля, щоби відіскати втрачені становища, але безуспішно. В часі протинападу Італійці страляли трохи офіцерів і 140 новобранців в полонених. Далше забрано Італійцями один машинний кріс і багато воєнних матеріалів.»

«Австрійська артилерія бомбардувала незвичайно сильно Італійські укріплені становища недалеко Пляни і Тольмина. В різних помешних битвах на сій боєвій лінії Австрійці полонили одного офіцера і 116 новобранців.»

НА БАЛКАНАХ:

АВСТРІЙЦІ РОЗПОЧАЛИ НАСТУП НА АЛБАНІЮ.

РИМ, 15. мая. — В Альбанії, де вже від довгого часу панував спокій, з замітні кмітцями діяльність. Іменно австрійські війська готувалися до великого наступу. В останніх днях прийшло до цього цілий батальйон на північ і на схід від пристани до боротьби між передими сторожками. В однім місці Італійська патруля мусила відступити на назад, уступаючи перед перевагою австрійської війська.

ФРАНЦУСЬКІ ВІЙСКА ОПУСКАЮТЬ СОЛОНЬ.

АТЕНІ (Греція), 15. мая. — До Союзя прибули нові транспортні англійського війська.

В останніх чотирох днях виїхало зі Союзя около 20.000 війська. Згадують ся, що французькі війська зістали відкликани назад до Франції, а на їх місце прибувають війська англійські. Франція є привнесена стягнути свої війська з інших теренів війни на те, щоби скріпити свої сили під Верденом.

ВІЙНА З РОСІЄЮ:

НІМЕЦЬКА ФЛОТА ВІДПЛИЛА В НАПРЯМІ РИГИ.

ЛОНДОН, 15. мая. — Телеграма з Копенгагена доносить, що велика німецька флота відплила з пристани Кіль в напрямі Риги. Між кораблями має знаходити ся також і новобудований dreadnought "Гінденбург".

У військових кругах панує переконання, що Німці мають намір відарити на Ригу рівночасно від сторони моря і суші.

В НІМЕЧЧИНІ:

ЗАГАЛЬНЕ ВОЄННЕ ПОЛОЖЕННЯ ВІЗНАЧУЄ НА ПЕВНУ ПОБІДУ ЦЕНТРАЛЬНИХ ДЕРЖАВ, КАЖЕ ГЕН. МОЛЬТКЕ.

БЕРЛІН, 16. мая. — Генерал граф Гельмут фон Мольтке, бувший шеф головного генерального штабу, виявив в розмові з кореспондентами свій погляд щодо výsledку великої війни. Він сказав між иншим отосе:

«Теперішнє положення центральних держав оправдує вповні погляд, що противники і в будучности більше не досягнуть нім в минулості, то значить ніщо.»

«Франція кинула на боєву лінію всі свої можливі резерви. Франція була привнесена навіть хлопцями у молоденні віці взяти до воєнної служби.»

«Англія була би всмі, коли би їй навіть завела примусову військову службу, поставити же найменше кількасот тисяч війська, що однак не могло би мати рішачого впливу на výsled війни.»

«Що тичить ся Росії, то вона не є більше воєннею перевагою воєнних операцій на більшій території. Впрочім боєва лінія центральних держав на сході є незвичайно сильно укріплена там, що неприступно не може мати навіть надії, щоби її переломити.»

«Італійці ведуть боротьбу на тім самим місці, що і перед роком, коли війну розпочали. Щоби їм удалося переломити австрійську боєву лінію, про се навіть не може бути й гадки.»

«Не зник одного з кореспондентів, що Злучені Держави на сучасній війні діяльностіх зносин або виповідають війну, будуть далше доставляти Англії і її союзникам амуніцію, чи будуть її виробляти для своїх власних потреб. Мольтке сказав отосе:

«Я є сильно переконаний, що Злучені Держави нічим не наддуть ся здержати від далшої доставки амуніції. Головною ціллю Злучених Держав є добрий інтерес. Президент Вілсон не видає доси заборони вивозу амуніції і в будучности такої заборони не видасть. Американське правительство є сєї гадки, що доставка амуніції зростає не нарушувати нейтральності Злучених Держав. Коли би се було можливо, то Злучені Держави доставляли би і центральним державам амуніцію, хоч для нас є се зовсім злишнє.»

Мольтке заявив далше, що центральні держави є встані, всю амуніцію, якої вони для себе потребують, достатичні зі своїх власних фабрик.

Обговорюючи воєнне положення під Верденом, Мольтке сказав, що успіхи німецької армії є «довільні, але певні». Французи кинули під Верден майже всі свої резерви, доцінюючи те, що поранене під Верденом потягнуло би за собою не лише дуже тяжкі наслідки воєни, але також мало би великий вплив моральний.

При кінці своїх розмови Мольтке сказав велике прихильно і похвалу австрійсько-угорській армії.

ПОГОЛОСИ ПРО НЕДАЛЕНІ МИРОВІ ПЕРЕГОВОРИ.

ВАШІНГТОН, 16. мая. — Президент Вілсон і кабінет відбули нічній коротку нараду в справі писма папи Бенедикта.

Більшіх відомостей про зміст сего писма і про výsled наради нема. Ніхто з членів кабінету не уділив в тій справі більших інформацій.

В дипломатичних кругах удержується ся погослода, що президент очікує якнайшче важних писем від німецького правительства, які має привести особисто секретар американського посольства в Берліні, котрий перед кількома днями відішав з Німеччини до Злучених Держав.

Нині надійшла також відомість, що папа Бенедикт вислав в справі миру посольство також до правительства в Голландії та що правдоподібно місто Гагу визначено на місце до мирових переговорів.

ПРИГОТОВЛЕННЯ ДО МИРА.

ВАШІНГТОН, 16. мая. — В дипломатичних кругах ходять чутка, що початок мирових переговорів є вже недалеким. Перші кроки в справі мирових переговорів вже починають. Три голівні воюючі держави: Англія, Німеччина і Франція визначили вже своїх делегатів на мирову конференцію. Нині мають бути:

Для Англії: Лорд Чарлс Герлінг, бувший віцекороль Індії, бувший посол в Росії, а тепер член англійського кабінету.

Для Німеччини: Князь фон Білов, бувший державний канцлер і бувший посол в Голлі, один із найважливіших німецьких дипломатів.

Для Франції: Лорд Буржес, бувший президент міністерів, бувший делегат на мирову конференцію в Гаї, теперішній член французького кабінету.

З ПОЧАТКОМ ЛІТА НАДІЮТЬ СЯ ЗАВІШЕННЯ ОРУЖА.

ВАШІНГТОН, 16. мая. — Удержується ся погослода, що є всяка можливість і правдоподібно, що вже з початком літа приїде до завішення оружа.

Всі воюючі держави є вже умучені війною і не мають виглядів на якісь далші успіхи.

Англія, Франція і Росія склонюють до мира невдачі наступу на заході і на сході. Натомість військова сила Німеччини не є зломана. Німеччина має ще на стільки сили, що може не лише устроїти небезпечку можливого наступу державителя, але навіть перевести наступ.

В АНГЛІЇ:

СЕР РОДЖЕР КЕЙЗМЕНТ ПЕРЕД СУДОМ.

ЛОНДОН, 15. мая. — Нині розпочав ся процес проти сер Роджера Кейзмента. Ант обжалована записка йому зради держави через співдіяння з ворогами Англії і приготування революції в Ірландії.

Без страху, з усьміхом на устах ставив ірландський патріот і бувший англійський консул, сер Роджер Кейзмент, перед поліцейським судом, який має перевести вступне пересудування. Кейзмент був одітий в анжину вже одік; здасть ся, від часу арештованні не змінився. Помимо убогої одіжки зробив сильне вражіння на присутніх. З гордо піднесеною головою відповів він до судової салі. Холодний спокій, який відбивав ся на його лиці, не опускав його ані на хвилину. Коли голівний прокуратор відчитував акт обжалування, в яким його представлено йому зрадником Німеччини, Кейзмент іронічно усьміхав ся.

Голівний прокуратор старав ся у своїй бесіді виказати невдачність Кейзмента і представити його яко заговорника. У вересні 1914 р. англійське правительство відбрало йому платню, виказавши його шкідливу діяльність, через ведення агітації в організації "Сін Фейн".

Прокуратор закінчив йому, що він став на службу Німеччині і при тій помочі підготував революцію в Ірландії.

Процес викликав серед мешканців Лондону велике заінтересування. Тисячі на товня залегали вхід до судового будинку. Лише мало частини людий нашла місце в середній салі.

В ІЗПІ:

МОСКАЛІ СПАЛИЛИ 500 МАГОМЕТАН.

БЕРЛІН, 16. мая. — З Царгорода надійшли вісті, що Москалі винищили своє язичаєстакне населення в околиці Царгорода, напад на село Ерменіє. Голівні і рой села до нападуду спалили. В агни агиную около 500 мешканців, між ними багато дітей.

БУНТ СЕРЕД ПОЛОНЕНИХ АВСТРІЙЦІВ В КАНАДІ. - 5 УБИТИХ І 13 РАНЕНИХ.

РОКРЕЙН, ОЙТ. (Канада), 15. мая. — Нині вночі надійшли вісті про бунт поміж полоненими Австріяцями у військовій таторі в Непоскесін. Доперва військовій власті утихомирили бунт. В битві, яка виявилася за поміж канадійським військом а полоненими Австріяцями, зістало 5 полонених убитих, 9 тяжко ранених і 4 легко ранених.

До бунту приїшло тоді, коли около 300 полонених Австріяців переведено в татору в Пенаріом. Де вони відказали ся від роботи. Під сильною охороною переведено їх в середу до татору в Бетоскесін. Новоприбулі зрадзували в перших днях літх неспокій супроти властей. В п'ятницю приїшло вже до іншого заворушення. Щоби його утихомирити, військова сторожа мусіла зробити ужиток з оружа. Битва тривала кілька годин, заки удало ся привернути підкозний спокій. Жовніри не потерпіли жадних страт.

ПРОТЕСТ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ ПРОТИ РАБОВАННЯ ПОЧТИ АНГЛІЄЮ.

ВАШІНГТОН, 15. мая. — Департамент для заграничних справ виготовив новий протест до Англії в справі забирая почти Злучених Держав і інших нейтральних держав. Нота є написана в отримі токи і буде протом 24 годин відслана на руки американського посла в Лондоні.

«Американське правительство удержує отосе самовільно Англії за тяжкий удар для своєї торгівлі. Після погляду американського правительства, забирая почти, яка належить до приватних осіб, є не лише порушенням міжнародного права, але також протиную умови, прийняті на конференції в Гаї, після котрої почта не сміє бути порушена.»

Зачеи Держави внесли були вже минулого року протест до Англії з причини задержання почти. Не упали довгого часу Злучені Держави одержати від Англії відповіди, яку однак узяли за невдоволеністю.

ПОВЕРХ 1.000.000 ЛІСТІВ В АНГЛІЙСЬКІЙ ЦЕНЗУРІ.

ВАШІНГТОН, 16. мая. — Англійський посол у Вашингтоні в розмові з політиками заявив, що англійське правительство забираючи почту ворожих держав, поступає згідно з міжнародним правом.

Далше заявив, що в англійській цензурі знаходять ся поверх 1.000.000 почтових пересилки і листів.

ПОЧТА ДО СТАРОГО КРАЮ.

«Оскар II.» відіде з Нью Йорку в четвер (18. мая).

«Лингесфіора» відіде з Нью Йорку в суботу (20. мая).

ПОЧТА ЗІ СТАРОГО КРАЮ.

«Ню Амстердам» приїде до Нью Йорку в понеділок (22. мая).

«Фрідріх VIII.» приїде в четвер (25. мая).

«Христіанфіора» приїде в п'ятницю (26. мая).

100